

Η τοιχογραφία της Μέλλουσας Κρίσης ύστερα από τη λεηλασία της εκκλησίας.
Οι απογυμνωμένοι τοίχοι, όπως εμφανίζονται στο βόρειο εσωτερικό τμήμα του ναού.

Η Μέλλουσα Κρίση

Τοιχογραφία από την εκκλησία του Αντιφωνητή

Η Μέλλουσα Κρίση, σύμφωνα με τα Ευαγγέλια και το βιβλίο της Αποκαλύψεως, που συνέγραψε ο ευαγγελιστής Ιωάννης, ο Χριστός θα επανέλθει στη γη, όχι ως Σωτήρας και Λυτρωτής, αλλά για να κρίνει τους ανθρώπους, ζώντες και νεκρούς. Θα καθίσει σε θρόνο, περιτριγυρισμένος από τα τάγματα των αγγέλων. Θα χωρίσει τους δικαίους από τους αδίκους και θα ρίξει τους αδίκους στην Κόλαση και στο αιώνιο πυρ.

Στην τοιχογραφία της Μέλλουσας Κρίσης ο Χριστός παριστάνεται καθισμένος σε θρόνο και περιβάλλεται από φωτεινή δόξα. Εκατέρωθεν του Χριστού στέκονται η Παρθένος Μαρία και ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος, στραμμένοι προς το Χριστό, απλώνοντας τα χέρια τους σε δέηση, όπως και οι άγγελοι που τους συνοδεύουν. Πιο κάτω, δεξιά του Χριστού παριστάνονται οι μάρτυρες που θυσιάσαν τη ζωή τους γι' Αυτόν: πρόκειται για κληρικούς, μοναχούς και λαϊκούς. Στο μέσον

της τοιχογραφίας εικονίζεται η Ετοιμασία (ο θρόνος, το ευαγγέλιο και τα σύμβολα του Πάθους) και εκατέρωθεν όχι ο Αδάμ και η Εύα γονατισμένοι, ως συνήθως, αλλά τα βρέφη της Βηθλεέμ που σφαγιάστηκαν από τον Ηρώδη.

Η τοιχογραφία της Μέλλουσας Κρίσης εκτείνεται και στους δύο εντοιχισμένους κίονες του βόρειου τοίχου. Στους κίονες είναι ζωγραφισμένοι οι απόστολοι, καθήμενοι σε θρόνους, και χαμηλότερα εικονίζονται οι τιμωρίες των αμαρτωλών, σύμφωνα με τις λαϊκές αντιλήψεις. Ένας πύρινος ποταμός που ξεκινά από τη φωτεινή δόξα που περιβάλλει το Χριστό κατεβαίνει προς την κάτω δεξιά γωνία της παράστασης και περικλείει το Σατανά που εμφανίζεται ως τέρας με ανθρώπινη μορφή, καθισμένος με σταυρωμένα πόδια, να καταβροχθίζει τους καταδικασμένους. Στο κάτω μέρος της τοιχογραφίας εικονίζεται ο παράδεισος. Χρονολογείται γύρω στο 1500 μ.Χ.

Α. Π.

Σελ. 192-193. Ο χορός των Δικαίων (λεπτομέρειες). Επαναπατριώστηκαν το 1997.

Ο χορός των Δικαίων (λεπτομέρειες). Επαναπατρίστηκαν το 1997.

Τα Άγια Νήπια (τα βρέφη της Βηθλέεμ που εοφάγησαν από τον Ηρώδη).
Λεπτομέρεια από την παράσταση της Ετοιμασίας του Θρόνου. Επαναπατρίστηκε το 1997.

Ε
ΤΑΥ ΕΡΕ ΦΗ

Λεπτομέρεια από τον χορό των Δικαίων. Βρέθηκε στην κατοχή του Aydin Dikmen.
Σήμερα βρίσκεται στην Αστυνομία του Μονάχου.

7132

Όσιος από το χορό των Δικαίων (λεπτομέρεια). Βρέθηκε στο Μόναχο στην κατοχή του Aydin Dikmen. Σήμερα βρίσκεται στην Αστυνομία του Μονάχου.

Η Θεοτόκος στον Παράδεισο. Βρέθηκε στην κατοχή του Aydin Dikmen. Σήμερα βρίσκεται στην Αστυνομία του Μονάχου.

7142

Λεπτομέρειες από το χορό των Δικαίων. Επαναπατρίστηκαν το 1997.

Η τοιχογραφία της Ρίζας του Ιεσκαί στην εκκλησία του Αντιφωνητή στην Καλογραία. Με περίγραμμα τονίζονται τα τμήματα που αποτοξίστηκαν από τους αρχαιοκαπήλους και εικονίζονται στις σελ. 201-213. Βρέθηκαν στο Μονάχο τον Οκτώβριο του 1997 και επαναπατρίστηκαν το Δεκέμβριο του ίδιου έτους. Οι επικολλημένοι αριθμοί πάνω στα τεμάχια αντιστοιχούν στην καταγραφή της Αστυνομίας του Μονάχου. Βρίσκονται στο Βυζαντινό Μουσείο του Ιδρυματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'.

7159

Ο Ιεσσαί, γενάρχης του γενεαλογικού δένδρου της Θεοτόκου.

Η Ρίζα του Ιεσσαί

Τοιχογραφία από την εκκλησία του Αντιφωνητή

Η Ρίζα του Ιεσσαί είναι η εικονογραφική παράσταση του γενεαλογικού δένδρου της Παρθένου Μαρίας. Σύμφωνα με τις Γραφές, ο Χριστός (ο Μεσσίας) ήταν απόγονος του βασιλικού οίκου του Δαβίδ, γιου του Ιεσσαί.

Στην τοιχογραφία εικονίζεται ο Ιεσσαί, ηλικιωμένος και ξαπλωμένος στο κατώτερο τμήμα της παράστασης. Ένα δένδρο φυτρώνει από το σώμα του. Τα κλαδιά του δένδρου σχηματίζουν μισές ή ολόκληρες έλικες που περιβάλλουν τις μορφές των απογόνων του

Ιεσσαί, από το βασιλιά Δαβίδ και το βασιλιά Σολομώντα, αλλά και άλλους βασιλείς, προφήτες, απλούς ανθρώπους, καθώς και αματωλούς. Στην κορυφή του δένδρου εικονίζεται η Παρθένος Μαρία με το Χριστό σε παιδική ηλικία, καθισμένο μπροστά στο στήθος της.

Τα ονόματα των προγόνων του Χριστού ως ανθρώπου αναφέρονται στο πρώτο κεφάλαιο του Ευαγγελίου του ευαγγελιστή Ματθαίου, αλλά οι βυζαντινοί και οι μεταβυζαντινοί ζωγράφοι ζωγραφίζουν διάφορα πρόσωπα που αναφέρονται στην Παλαιά Διαθήκη.

Α. Π.

3

ΠΑΡΗΕ
ΒΑΛΟΝ
ΟΙ ΥΟΙ,
ΙΗΔ·ΕΝ
ΓΑΛΙΛΑΙ

Η Θεοτόκος (λεπτομέρεια).

Ο προφήτης Γεδεών.

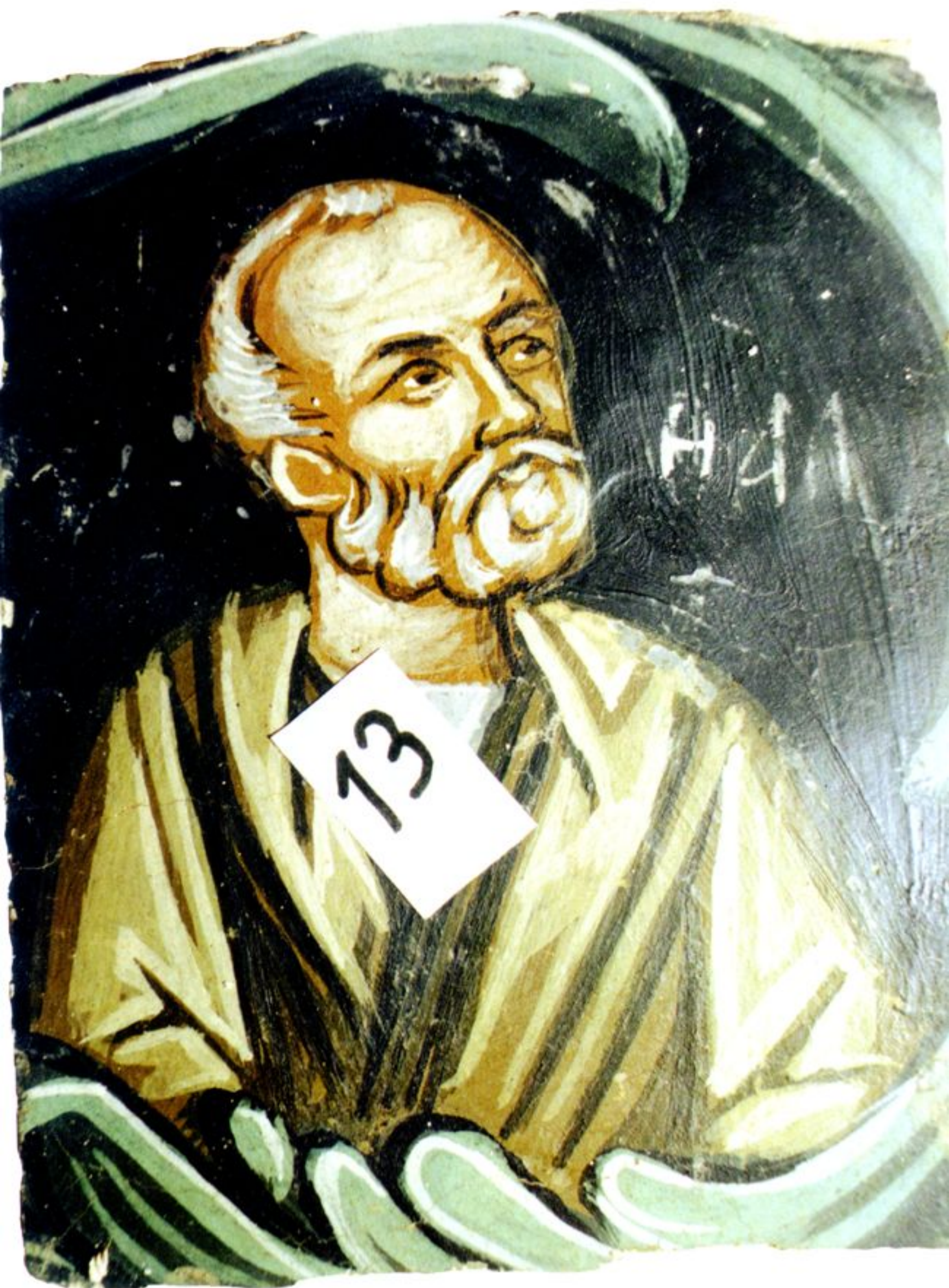
Ο Σαλαβήλ.

Αδιόγνωστη μορφή.

Ο βασιλιάς Αχάζ.

Ο Αγιά.

Ο βασιλιάς Δαβίδ.

Αδιάγνωστη μορφή.

Ο βασιλιάς Μανασσής.

Ο Αβεσαλώμ, γιος του Δαβίδ.

Ο προφήτης Ελισσαίος.

Ο βασιλιάς Εσάωμ.

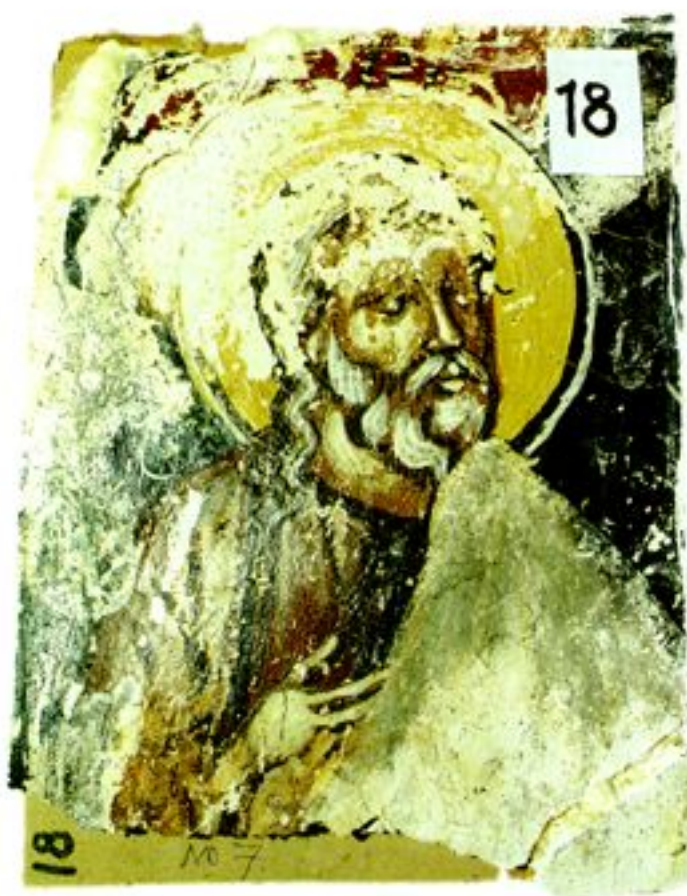
Ο βασιλιάς Ροβοάμ.

Ο Ααρών, αδελφός του Μωυσή.

Αδιεγνώστη μορφή.

Αδιεγνώστη μορφή.